Ahmet Telli

Su Çürüdü

şiir

AHMET TELLİ'NİN ESERLERİ

Şiir:
Yangın Yılları, 1979 (8. Basım, 2011)
Hüznün İsyan Olur, 1979 (16. Basım, 2013)
Dövüşen Anlatsın, 1980 (10. Basım, 2011)
Saklı Kalan, 1981 (13. Basım, 2011)
Su Çürüdü, 1982 (17. Basım, 2014)
Belki Yine Gelirim, 1984 (16. Basım, 2014)
Çocuksun Sen,, 1994 (16. Basım, 2013)
Kalbim Unut Bu Şiiri, Şiirlerinden Seçmeler, 1994 (12. Basım, 2013)
Barbar ve Şehlâ, 2005 (5. Basım, 2013)
Yüzünün Doğusu Gül, Gul e Rojhilata Rûyê Te, 2005
Nidâ, 2010 (3. Basım 2013)

Yazılar:
Ben Hiçbir Şey Söylemedim, 2001 (4. Basım 2012)
Sulara mı Yazıldı, 2011 (4. Basım, 2012)
Buradayım, Sözümde, 2005 (2. Basım 2012)
Neylersin, 2013

Hakkında Yayımlanan Kitaplar:
Yangın Yılları'ndan Nidâ'ya Ahmet Telli Şiiri, 2011 Asuman Susam (Everest Y.)
Nidâ Odağında Ahmet Telli Şiiri, 2012 -Sempozyum Kitabı- (Everest Y.)

Kendi Sesinden Şiir Albümü:
Kalmasın, 1991
Kül ve Kil, 1997

Ahmet Telli

SU ÇÜRÜDÜ

§

Şiir 24

Su Çürüdü
Ahmet Telli

Kapak tasarım: Utku Lomlu

© Ahmet Telli
© 2004; bu kitabın yayın hakları
Everest Yayınları'na aittir.

1-2. Basım: 1982-1983, Dayanışma Yayınları
3-4. Basım: 1985-1987, Dost Kitabevi
5-6. Basım: 1991-1995, Doruk Yayınları
7-11. Basım: 1995-2001, Gibi Yayınları
12-16. Basım: 2004-2012, Everest Yayınları
17. Basım: Nisan 2014, Everest Yayınları

ISBN: 978 - 975 - 289 - 125 - 8
Sertifika No: 10905

Baskı ve Cilt: Melisa Matbaacılık
Matbaa Sertifika No: 12088
Çiftehavuzlar Yolu Acar Sanayi Sitesi No: 8
Bayrampaşa/İstanbul
Tel: (0212) 674 97 23 Faks: (0212) 674 97 29

EVEREST YAYINLARI
Ticarethane Sokak No: 15 Cağaloğlu/İSTANBUL
Tel: 0 212 513 34 20-21 Faks: 0 212 512 33 76
Genel Dağıtım: Alfa, Tel: 0 212 511 53 03 Faks: 0 212 519 33 00
e-posta: info@everestyayinlari.com
www.everestyayinlari.com
facebook.com/everestyayinlari

Everest, Alfa Yayınları'nın tescilli markasıdır.

SU ÇÜRÜDÜ

Ahmet Telli

Acının tutanakçısıydım
anlatıp durdum aşkları
ayrılıkları ve o destan
yalnızlığını ömrümüzün

Göçebe, gezgin ve aylak
biri miydim aklıma gelmedi
bir çingeneyle bir bilici
hep aynı şeydi bildiğim

Ve serseriliğimdi aşklar
bir masalcıydım belki de
yaşadım o büyük serüvenleri
yolculuklar tarihimdi benim

Acılar yaşanıyordu yurdumda
peşpeşe yakılıyordu kentler
Bense hep oralardaydım
daha yangın başlamadan önce

Hayır! yetmiyor aşkları
ayrılıkları ve büyük
serüvenleri anlatmaya
iyi bir şiir bile bazen

Ama ben yine de hep
anlatıp durdum ne varsa
ve neyi yaşamışsam
dövüşmesini bildiğim kadar

SOLUK SOLUĞA

O güzel atlılar
O güzel atlara binip
Çekip gittiler

Yaşar Kemal

I.

Hep yanıldı ve yenilgilere uğradı
ama atıldı yine de yeni serüvenlere
Vakti olmadı acıların hesabını tutmaya
durup beklemeye, geri dönmelere vakti olmadı

Yangınlarla geçti ömrü ve hep yalnızdı
– ki onlar daima birer yalnızdırlar

Nerde doğmuştu ve ne zaman kopup
gitmişti o kentten anımsamıyor artık
Hangi sokaktaydı ilk sevgili ve hâlâ
sürüp gider mi ilk öpüşmenin esrikliği
Gizlice buluşmaya gelen ve ölürcesine
korkular geçiren o kız nerdedir şimdi
Sensiz olursam yaşayamam diyen
o liseli kız hangi kentte kaldı
ve o sarışın
o afeti devran bekler mi hâlâ
atlas yataklara sererek yaşamanın anlamını

Üşüten bir acıydı belki her ayrılık
her yolculuk yangınların başladığı yereydi
ama vakti olmadı hesabını tutmaya
aşkların, ayrılıkların ve anıların

İstese de kalamazdı vakti gelince
geyik sesleri yankılanınca yamaçlarda
yürek burkulması ve hüzün ve keder
aralıksız doldururdu günlerin bohçasını
Dudaklarında öpüşlerin gül esmerliği
içinde kıpırdanıp durur ufuk çizgisi
Ay bile soğuktur o zaman
bir buz parçasıdır
Çaresiz çıkılacaktır o yolculuklara
ki bir ömrün karşılığıdır serüvenler

Biraz da serüvendi yaşamak
belki yatkındı büyük yolculuklara
ki serüvenler daima büyük aşklar
ve büyük yolculuklarla başlar

Anıları, aşkları ve bir kenti
bırakıp gidebilirdi apansız
Apansız başlardı yolculuklar
hangi saatinde olursa olsun günün
ve hep kar yağardı nedense
durmadan kar yağardı yol boyunca
ve nasılsa yok olup giderdi hüzün
kent görünmez olunca arkada
Ne bir veda sözcüğü dökülürdü dudaklarından
ne de dönüp bakardı geriye bir kez olsun

Ne zaman yollara düşse biterdi acılar
gül yüzlü sular fışkırırdı toprağın karnından
kavaklarsa oynak bir çingene kızı
her kıpırdanışında açılıverir uzun ince bacakları

Mekân tutmak ve her akşam aynı ufukta
güneşin batışını görmek ölümdür biraz
ölümdür biraz hep aynı yatakta
aynı kadınla sevişerek sabaha varmak
Kitapları hep aynı raflara sıralamak
aynı eşyayı kullanmak eskimektir biraz
soluk soluğa yaşamalı insan
her sabah yeni bir şeyler görebilmeli
ve cehenneme dönse de bütün bir ömür,
mutlaka bir şeyler değişmeli her/gün

Ey o büyük yolculukların ürperten heyecanı
okyanus dalgalarının sesleriyle dol bu ömre
ölüme ve aşka durmadan kement atan
serüvenlerle geçsin yaşamak

Buz tutmuş bir dünya ortasında
yollara düşerdi o hep aynı ıslıkla
önünde dağlar, uçurumlar
ve günlerce süren okyanus fırtınaları
sarsılan gök, yarılan toprak
çelik uğultularla burgaçlanırken
yaşamak işte öylesine kucaklardı onu
ve her nasılsa keklik sekişli
bir aşkın sevinci dolardı yüreğine
çıkarıp atardı o zaman deli bir ırmağa
ne kalmışsa bir önceki serüvenden

Soluk soluğa yaşadı kentleri, aşkları
bağlanacak kadar kalmadı hiçbirinde
pervasız bir acemi, bir çılgın
soyu tükenen bir bilgeydi belki

O yalnız kaybetmesini öğrendi ömründe
avucundan dökülen kum taneleriydi her şey,
ne bir serseriydi ne de yılgın bir savaşçı
ama kendi kafasıyla düşünen ve hakkında
ölüm fermanları çıkarılan biriydi belki
Sevince deli gibi severdi
pervasız severdi sevince
dövüşmek ancak ona yakışırdı
ona yakışırdı aşklar ve yolculuklar
yoktu bağlandığı herhangi bir şey
bulutlar gibi çekilip giderdi seslerin arasından

Ne bilir ömrün değerini bir çılgın
yalnızca kendini yaşamayı nerden bilebilir
ve başarısız eylemler çağında o
kaçabilir mi binlerce kez ölmekten

Yerleşik yargıları olmadı hiç
kurmadı güzel gelecek düşleri
nerde bir yangın, nerde tehlike
o mutlaka ordaydı birdenbire
Dinsizdi, özgür sayılırdı belki
ama bağlanmadı özgürlüğe de
Hiçbir yerde yeterinden çok kalmadı
beklemedi anılar sarnıcının dolmasını
şikâyetsiz yaşadı yaşadığı her günü
yoktu yüreğinde pişmanlıkların izi

Ayrıntıların izi kalmamış artık
üst üste yaşanmakta ayrılıklar
ve bir bulut gibi sıyrılıp gidilmiştir
dağların, denizlerin üzerinden

Geride kalan ne varsa soluktur şimdi
titreyen kandiller gibi sönmek üzeredir
(ve her yıl biraz daha harabeye dönen
o eski konaklar gibidir anılar
gül bahçeleri, sessiz koru ve orman
yabanıl otlar içinde kaybolur gider)
Belki bir sağanak boşanır apansız
yüzyıllık bir yağmur başlar
ve sinsi bir hastalığa dönmeden alışkanlıklar
yok olup gider her şey, belki kül olur

Hırçın bir okyanustur yürek
dar gelir ufuk ve mutluluklar çevreni
anılarsa birer çıban izidir
yaşanmaz onların ölgün gölgesinde

Durgun bir su gibi aktı mı yaşamak
ve zaman uysal bir kısrak gibi dinginleşti mi
anısız kalınmıyor artık ne yapılsa
kuşatıyor yolları, aşkı ve ömrü
bekleyişleri kemiren çakal sesleri
Oysa bütün köprüler yakılmalı ayrılıklar vakti
ve herhangi bir şeyle eşit olmaksızın
yollara düşmeli habersiz ve sessiz
Çürük bir diş gibi kanırtıp kentleri
dünyanın ağzını kanlar içinde bırakmalı

Bir ömrün olgunlaştıramayacağı
acemilikler toplamı ve bir çılgın
boyun eğmedi kendine bile
seçme zorunda kalmadı yaşamayı

Nasıl bağlanmadıysa yere ve zamana
bağlanmadı kendine de ömür boyu
dağlara tırmanan atlar gibi
soluk soluğa yaşamak istedi dünyayı
bir şahan gibi bulutlara kurdu
dumanlı sevdaların yörük çadırını
sıradan bir gezgin değildi hiç
dövüşür gibi yaşadı yolculukları
belki korkusuz sayılmazdı büsbütün
korkardı korkulara düşmekten zaman zaman

ve bütün gemileri yakıp
yollara düşerdi o hep aynı ıslıkla
mutlu muydu, hiç düşünmedi böyle şeyleri
umutlardansa nefret etti daima

Hep yanıldı ve yenilgilere uğradı
ama atıldı yine de yeni serüvenlere

Pervasız bir acemi, bir çılgın
soyu tükenen bir bilgeydi belki

Ama bir şey vardı yine de
başarısız ihtilallerden kendine kalan

(.....

2.

Büyük aşklar yolculuklarla başlar
ve serüvenciler düşer bu yollara ancak

Onlar ki dünyanın son umudu
soyları tükenen birer çılgındırlar

Ne bir adresleri vardı onların yeryüzünde
ne de aşktan başka bir sığınakları

Ama yaşarlar dünyanın dört bir yanında
ölümle alay ederler sanki

Nerde beklenirlerse ordaydılar
bir kez bile gecikmediler ömür boyu

Neydi onları ordan oraya
savurup duran şey

Onları daima yalnız kılan
neydi bu yaşam denilen gürültüde

Her dilden bir adları vardı onların
ama hiçbir ülkenin kimliğini taşımadılar

Sarışındılar belki de esmer
yani birçok yüzün bileşkesi

Ne altın arayıcısıydılar
ne de aylak bir gezgin

Vurulup düşseler de her kuşatmada
serüvencidir onlar ve hiç ölmezler

Ki onlar hep yalnızdır ve her nasılsa
bulurlar heder olmanın bir yolunu

Onlar ki bu dünyada
kahraman olmaya mahkûmdurlar

Sislenen anılar kaldı bize onlardan
renkleri bozulup duran solgun anılar

Nasıl yazılmalı ki silinip gitmesin
bulutlar gibi çekilmesin gök boşluğuna

Bileği güçlü ve gözüpek avcılar mıydı
onları kuşatıp yeryüzü cennetinden atan

Yoksa kendini tüketen hüzünler miydi
vurulup düştükçe ışığını karartan

O serüvenlerin günlüğü tutulmadı
yazılmadı o insanların destan şiiri

Parça parça ettirilseler bir kartala
(ki sanırım böyle oldu sonları)

Fışkırır yüreklerinden
başarısız ihtilallerin yangınları

(.....
.....

Dünyanın cesur ulusları yoktu, cesur insanları vardı. Onlar, aşkın ve hayatın havarileri, büyük serüvencilerdi. Onlar, bu ihtiyar cadının maskesini parçalamak ve yeryüzü denilen cenneti bize sunmak istediler. Bütün ömürleri bu kavgayla geçti. Ne adları vardı onların, ne ulusları, ne dinleri ne de anıtları.

Ama biz onlar için ölüm fermanları hazırlayıp görkemli mangalar kurduk. Savaşlar açtık peşpeşe. Kentleri ele geçirip vahşi bir hayvan gibi avladık onları. Nerde görülseler kurşuna dizdik ve süslü kemerler yaptık onların kafa derilerinden. Biz cellattık ve tarih suratımıza tükürürken, bir kez bile bağışlanmayı istemedi onlar...

Derler ki, son büyük serüvenci yaralıdır hâlâ...

VEBA

Sarmış yine âfâkını bir dud-i muannid
Bir zulmet-i beyzâ ki peyapey mütezâyid

Tevfik Fikret

Hangi çığlık bir çığ gibi yarıyorsa
gecenin gerilmiş karnını bu saatte
acı tükenip bitmiştir orada artık
çırılçıplaktır tarihin bu sayfası

Fiziğin armağan ettiği bu teller
keçeleştirirken cinsel organımı
haykırıyorum insan olduğumu
ve çatlıyor alnımın en gergin teli

Tarihin çelişkisini ve bilimin
soysuz olmadığını biliyorum
ne ki çıplak tellerin ucunda çırpınan
bir çığlıktır insanın katettiği yol

Ama acıya alışılmaz yaşanacaksa
geceye boyun eğilmez sürgit
çünkü insanlığımızın tarihi
acılar bittiğinde yazılacak

Ve şimdi acı bir gülüşle
durup anlatıyorsam bütün bunları
duyulsun bir çığlığın dehşeti
acının hesabı sorulsun diyedir

Ey kemendi düğümleyen karanlık gece
Karadır ellerin korkuların kadar
Unutma şunu, yaz aklının defterine
bizim boynumuz bedreddin boynudur

III /KİRLİ SU

Bu kent ne zaman yaşlandı böyle
ölüm kokuyor ağzı dili ve her yanı
Kaşarlanmış bir orospu gibi
durmadan çarpıyor bir delikanlıya

Bulvar meyhanelerinde korkak şairler
yeteneksiz bir sürü yazar çizer takımı
koltuklayıp duruyorlar birbirlerini
ölüm kol gezerken varoşlarda

Ölüm kol gezerken varoşlarda
ayyaş bir eşcinsel yüzünü gerdiriyor
yürüyor reklam ışıkları altında
kirli bir su gibi akıyor zaman denilen

Duvar afişlerinde ölüm ilanları
ve seks filmleri omuz omuza
gazetelerse çok boyalı yosmalar gibi
pazarlıyorlar kendilerini

Bu alan son mitingte böyle değildi
yitirmiş sanki o günkü sevincini, ruhunu
utanç mı kuşatmış yoksa ne
kapatıyor yüzünü titreyen elleriyle

Bir cüzzamlı gibi çürüyor kent
dökülüyor elleri kolları ve her yanı
oysa kaç zaman geçti son grevden bu yana
yani son sevda yangınından

Bu kent nasıl yaşlandı böyle

Kekremsi bir zaman dilimindeyiz
bakır tadında geçiyor günler
Tutmuş yolları bir sürü harami
geleni geçeni sigaya çekmekte

Şüphesiz onlar ölüm getiricilerdir
ve sevincin düşmanı olarak bilinirler
yoktur gözlerinde sevgilerin ışıltısı
aşk yoktur, duman bürümüştür büsbütün

Onlar yalnızca ölümü bağışlayabilir
yalnız kederi, kahrı ve zulümleri
ve tarih onlarla bizim kavgamızın
sürüp duran hadisâtından ibarettir

Ne yazılmışsa bize ve onlara dair
ışıklı sularındadır bilincimizin
hükmünü yerine getirse de acılar
biz yine neşeli türküler söylemekteyiz

Savrulup duran bir zaman diliminde
sarsarak ve sarsılarak geçiyor günler
ama kalbimiz çatlayacak kadar duyarlı
hayatı savunabilecek kadar güçlüdür

V /SFENKS

Bir sfenksten söz ediliyor durmadan
yokmuş tuttuğu kapılardan girebilen
Kör bir kuyunun karanlığında uyanıp,
alevler içinde bırakıyormuş dünyayı
o lânetlenmiş yedibaşlı ejderha

Dostluklar bitmiş, kitaplar yakılmış
veba sarmış kentin her köşesini
sorular yasaklanmış, güneş sıvanmış
ard arda yangınlar ortasında
talan edilmiş çocukların sevinci

Dehşetin renkli gürültüsü bu pervasız bakış
ölüme susayan bir serserinin saldırganlığı
ya da boğazlanan bir yosmanın çığlığıdır
salyalarını akıtarak soluyan bu kentin
kan sızıyor çürük dişleri arasından

Büyüyen ve büyüdükçe geceyi kanırtan acı
bir çığ gibi düşerken günlerin rahmine
çelik kıvılcımlarını fışkırtan hayat
hangi kitabın sayfalarını
okutmak istemektedir şimdi bize

Kimliğine yeni bir ad arayanlar
İğreti bir gülüşle çıkıyorlar sokaklara
saçlarının arasında uçurum rüzgârı
uçurumun dibinde terkedilmiş silahlar
ve bir aşkın kanayan yalnızlığı

Bir sfenksten söz ediliyor durmadan
nerdedir sorusunu yanıtlayacak olan

VI /KÜL OLAN

Bu kentte sorular yasaklanmıştır
böyle diyorlar fısıldarcasına ve ürkek
ve diyorlar ki gidip anlatılsın bir kez
çare düşünsün tarih denilen bilici

Gidip anlatılsın beklenen yolculara
aşklar küllenmeden ve beynimizi
büsbütün kemirmeden veba
yetişsin durmadan yolu gözlenen

Bu kentin sorusunu yanıtla ey yanılmaz olan
kahret ya da ışıklandır ve de ki:
– Siz ki yangın yıllarından geliyorsunuz
umuda bağlanmak umutsuzluktur ancak

Ve sen ey bilici, de ki:
– Bu masal çok anlatıldı önceleri
çocuklar da susturuldu her defa
karartıldı evlerin bütün ışıkları

– Ve direnmeyi bilmiyorsanız
kül olun savrulun dağlara taşlara
belki hayat yeniden fışkıracaktır o zaman
bu kentin ışıksız varoşlarından

Bir sfenksten söz ediliyor durmadan
yakınmış kahredilmesi

VII /BU KENT ÖLDÜRÜLDÜ DİYORLAR

Bu kent öldürüldü diyorlar
kurşuna dizildi bir geceyarısı

Hayaletler geziniyormuş şimdi
sokak aralarında ve caddelerde
baykuş tüneği olmuş alanlar
ve yarasalar uçuşuyormuş

Silah ve esrar kaçakçıları
altın çağını yaşarlarken
artıyormuş bir yandan da
kumarhaneler, meyhaneler

Borsa oyunları, hileli iflaslar
birbirini kovalayıp dururken
nasıl çıkmışsa pek bilinmiyor
yaygınmış şimdilerde rus ruleti

İntiharların sayısı bilinmiyor
çoğalıp duruyormuş fahişeler
ve artık bunların hiçbiri
olay bile sayılmıyormuş şimdi

Bu kent öldürüldü diyorlar
bahar gelmez artık buraya

VIII /YENİDEN YAŞANACAKTIR

Bir kent nasıl öldürülür göz göre göre
ben inanmıyorum kim ne derse desin

Sodom ve gomore efsanelerde kaldı
yaşanan bir başka tarih şimdi
şöyle bir dokunsak toprağa yalınayak
duyacağız belki tarihin akışını

Bahar da gecikebilir unutmayalım
böyle okuduk hayatın kitaplarından
Hele vakt erişsin sevda dal versin
uzanacağız bir sabah çiçekli bir ağaca

Unutmayalım aşkın sımsıcaklığını
suskun bekleyişlerini varoşların
Kitapları, fabrikaları unutmayalım
Unutmayalım dağların öyküsünü

Zincirlerini kırmasını bilir bir kent
Aurora'yı unutmayalım
Kışlık saray ne kadar dayanabilir
hayatı kollamasını bilenlere

Ölüm suretlerini gezdiren serseriler
sızıp kalacaklar birazdan
ve bir tül gibi yırtılırken çevren
bu kent yeniden yaşanacaktır

Bir kent nasıl öldürülür göz göre göre
ben inanmıyorum kim ne derse desin

IX /KARŞILIK

Veysel Çolak'a

Ömrün bir karşılığı olsun diyor
bir değeri, bir üstünlüğü olsun
Çılgın bir aşkın tarihi
yolculukların günlüğü olsun
ama kavgalarla geçsin ömür

Deli bir ırmak gibi akmalı
adına yaşamak dediğimiz
sarsıntılar kalmalı anılar diye
ve ölüm bir gökgürültüsü
gibi gelmeli gelecekse

Bir bedeli olmalı her aşkın
Her öpüşün ayrı bir yanı
bir sarsıntısı kalmadı tende
ve kaçak sevişmelerin ürpertisi
bir sağanak gibi patlamalı

Yangınlar kuşatmışsa bizi
gözlerimiz bağlı ve tırnaklarımız
sökülüyorsa elektrik şoklarıyla
yasak bir kavgada olunmalı
yoksa ne değeri kalır ömrün

Aşk dediğin hırçın bir deniz
gibi çarpar yüreğin bordasına
ve yasak bir kitabı okumanın
sevincine benzer biraz
ki onun her sayfasında
bulunur bir ömrün karşılığı

X /SIYRILIP GELEN

Soluk bir ay dolanıyor
kentin üstünde her gece
Her gece bilge bir gezgin
tavrıyla adımlıyor yolunu

Güz yanığı bir durgun
sessizlikle örtülü her şey
ve yırtılmış bir tül gibi
savrulup duruyor zaman

Suların sesini dinle şimdi
ormanın fısıldayışlarını
usulca yarılıyor dağların göğsü
bir aşkı dinlendirmek için

Ve gözleri uzak yamaçlarda
aranıp dururken bir şeyleri
sessiz ve sakin beklemekte
bekledikçe bileylenen bir yürek

Belli ki dağların, denizlerin
ve göllerin üzerinden
sıyrılıp gelmektedir seher
Belli ki yakındır
doğayı ve hayatı sarsacak saat

XI / BEKLENEN

Reklam spotlarının kirli ışıkları
ve çamur gibi bir yağmur altında
köşeleri tutmuş çiçek satıcıları
baharı getirmek istercesine kente

İstesen kucağına yığacaklar gülleri
Al götür, dağıt bekleyenlere
menekşe, karanfil ve nergis demetlerini
çağır insanları bahar kokusuna

Hele o dokuz on yaşlarındaki çocuk
nerden bulmuş bu çiğdemleri böyle
ve nasıl getirmiş çarpılmadan
kentin bu en işlek alanına

Kitap gibi kokuyor her demet
çiçek gibi kokuyor şiirler
– Sakın soldurma evlat
git/biraz yakınımda dur

Gün kararmadan tükeniyor çiçekler
demet demet taşıyor birileri
– Demek ki bu kente bahar
gürül gürül gelecek ey oğul

XII /KARANLIK SU

Suların çağıldayarak vardığı yer
Rüzgârın uğultusundan kurtulur mu
Bekleyenler varsa oralarda eğer
Pasavansız da geçilir bu karanlık su

BUZ RENGİNDE

Senin asıl kişiliğini çelikleştiren, güçsüzleştiren ya da güzelleştiren ne varsa, ölümden önce gelen fırtınayla darmadağın edilmiştir.

Julius Fuçik

BİZ NEYİ ANLATTIK

Biz neyi anlattık bunca zaman
ve o destancılar nerede şimdi

Yakıp kül eder şiirimin
bütün sözcüklerini birden
babası hapisten yeni çıkmış
bir çocuğun gözlerindeki alev

Ne gözlerindeki çöl yalnızlığı
ne de yüreğindeki sönmüş volkan
büsbütün kopmuş sayılır yaşamaktan

Şüphesiz eskil bir fresk kadar
alışkın değilsindir bekleyişlere
ama suskunsun bir sfenks kadar

Susmak bir şeylerin anlatımıysa
şüphesiz en anlamlı şeydir susmak

Uzak dağ yalnızlığını anlatmak
ürpertse de bir şairi her zaman
aslolan tek şey yaşamak

İnsanın en görkemli yanı
yaşamak ve susmak belki
İkisi de sevgiler kadar anlamlı

Susmak birşeylerin anlatılmasıysa
şüphesiz en iyi anlatıcıdır doğa

GÖÇ

Göç oldu bir acıdan öbür acıya
oysa sağrısı kurumamıştı atımızın
daha dün sürüp gelmiştik buralara
bugün göründü yine yolların ucu

Devrildi kıl çadırlar seher vakti
usulca uyandırıldı çocuklar
ve kadınlar bohçası çözülmemiş
bir keder gibi düştüler yola

Turnalar gitti biz gittik
bitmedi peşimizdeki nal sesleri
nerde konaklasak tedirgindik
kuruyordu ırmaklar ve göller

Bir yangın gibi taşıyıp durduk
kederi ve acıyı göğsümüzde
yer gök duman içindeydi sanki
genzimizi yakıyordu ayrılıklar

Zulüm bırakmadı peşimizi hiç
biz gittik o buldu izimizi
konar göçer olduk yedi iklimde
tanığımızdır dağlar taşlar

Yalnız bir öfke ışıltısı kaldı
gözlerimizin yorgun sularında
yaşamak bir inat oldu artık
yaşamak bir direnme oldu zulme

Ve işte devrildi yine kıl çadırlar
göç başladı bir acıdan bin acıya
Geride akşamın küllenen ateşi
ve susturulmuş çocuk sevinçleri kaldı

Ey sesini sevinçsiz, kalbini sessiz bırakan
soğuk bozkır gecelerine dönmüş bakışların
kuşatmış bu kül renkli boşluk büsbütün
çarpıp duruyorsun içindeki buzdağlarına

Ne derenin çağıltısı duyulur ne kuş sesleri
bulutlar bile silinip gitmiştir artık
ürkütmüş seni bir ceylan gibi
bu karanlık sular ve bu yalnızlık

El sallıyor yorgun ve yaşlı bir kadın
uzanarak acının viran penceresinden
sislenmiş yaşamanın gülümseyen sevinci
kırık bir dal gibi bekliyorsun şimdi

Oysa şöyle bir baksan uzanıp parmaklığa
göreceksin akkor halindeki ufuk çizgisini
ve duyacaksın sürüp giden aşkların
yıldızlara kement atan türkülerini

Sımsıcak bir şey kalmıştır daima
belki bir eşkiya türküsü belki yaşlı bir ozan
Dağ rüzgârı esen elleriyle şimdi o
sarıp sarmalamaktadır yaralarımızı

1

Yetmiş iki gündür bir dolapta kilitliyim. Yalnızca anahtar deliğinden hava giriyor ve ölü bir ışık sızıyor içeri. Yalnızlık hiç de tanrısal değil, görkemli değil. O yalnızca geçmişle gelecek, ölümle yaşam arasında kocaman bir karanlık nokta. Geçmişi ve geleceği olmayan, ölümle yaşam arasında irinli bir leke yalnızlık denilen. Şimdi ne varsa, anahtar deliğinden sızan havayla ışıkta... (Farkına varsalar, kapatırlar mıydı onu da?) Bütün belleğimdekileri yokettim. Elektrikli bir aygıtla yaktım, jiletle kazıdım. Çığlıkların aralığından uçurdum hepsini, kül edip savurdum.

Adımdan gayrısını bilmiyorum.

II

Zamanı yiyip bitirdi karanlık. Gece yoktu. Güneş çoktan kömürleşmiş ve yeryüzü yapışkan bir karanlıkla örtülmüştü. Yabanıl sesler geliyordu derinlerden ve karanlığı ince bir bıçak gibi yırtıyordu. Şaklayan kırbaç gibi... Acı duvarını aşan bu sesler, madeni bir gürültüye dönüyor ve yerkabuğunu zorluyordu artık. Sesim yoktu. Karanlığın karnında yitirdim sesimi. Kör bir kuyuda unutulan Yusuf'tum belki. Ama durmadan soruyorlardı. Tanrılar bilmiyordu sordukları şeyleri. Peygamberler büsbütün hain çıkmıştı. Ama yine de soruyorlar, soruyorlar, soruyorlar...

Adımdan gayrısını bilmiyorum.

III

İki şeyi bilmek istiyorum. (Belki aynı şeyi iki kere bilmek istiyordum.) Duvarların rengi neydi? Derimin rengi neydi? Dokunuyorum duvarlara; parmak uçlarımla, avuçlarımla, dilimle dokunuyorum. Duvarların bir rengi olmalı. Ama hiçbir duvarcının, hiçbir ressamın bu rengi bildiğini sanmam. Adı yoktu bu rengin, kimyası yoktu. Belki renksizliğin rengiydi bu. Çürüyen bir bedenin kokusuydu duvarların rengi...

Adımdan gayrısını bilmiyorum.

IV

Bir böcek gibi antenlerimi gezdiriyorum bedenimde. Anahtar deliğinden sızan ölü ışıkta ellerime bakıyorum. Ellerim... Sanki bir kadının memelerini hiç okşamamış, sıcaklığını duymamış. Ellerim... Her dizesi çığlık olan şiirleri yaratmamış sanki. Ne beyaz tenliyim artık, ne esmer, ne de kara... Cüzzamlının, vebalının bir rengi vardır. İrinin bir rengi... Ölünün bile bir rengi vardır ama derimin rengi yoktu. Belki çürüyen bir kentin rengiydi bu. Çürüyen bir dünyanın...

Adımdan gayrısını bilmiyorum.

V

Kıllı, ayakları üzerinde duramayan bir yaratıktım. Soyumun neye benzediğini unuttum. "İnsana benziyorlardı" diye duymuştum bir vakitler. Demek ki şimdi maymun halkasında insanlık...

Adımdan gayrısını bilmiyorum.

VI

Ağzımı anahtar deliğine dayayıp havayı emiyorum. Böcek sokması gibi bir yanma duyuyorum boğazımda. Oysa kuru bir yaprağı bile dalından düşürecek gibi değil bu kör esinti. Belki çöle dönmüş toprağa tek yağmur damlasının düşüşü yalnızca. Çamur gibi bir yağmur damlası... Ama toprak, bu damlayla çatlatacak bağrındaki tohumu. Çöl, bütün vahalarını bu damlayla yeşertecek... Genzim yanıyor. İnce bir kan şeridi sızıyor dudaklarımdan. Kirli, sıcak ve simsiyah...

Adımdan gayrısını bilmiyorum.

VII

Suyum, bir litrelik karton süt kutusu içinde. Yetmiş iki gündür sakındığım ve her gün ancak bir kere dudaklarımı değdirdiğim... Dilimi bir köpek gibi değdirdiğim... (Dilin suya dokunuşu... Bir süngerin denizi yutuşu yani. Bir çölün seraba kesilmesi bir an için). Her gün ancak bir kere değdiriyorum dudaklarımı suya. Dilimi kaçırıyorum artık; sünger, bütün vantuzlarını birden uzatmasın diye... Bataklıktaki suyun da bir su yanı vardır. Çürüyen bir bedenin bile dayanılabilir kokusuna. Kutuda kalan son bir yudum su, bu bile değildi artık. Küstü, öldürdü kendini su...

Su çürüdü...

Adımdan gayrısını bilmiyorum.

CEYLAN

Kararmışsa gözlerindeki ışık
Ve gülümseyişlerin uçuksa
Yol, iz çöle çekiyordur artık
Keder rengindeki bir ceylanı

Sımsıcak konuşurdun konuşunca
ırmak gibi rüzgâr gibi konuşurdun
yayla kokuşlu çiçekler açardı sanki
çiğdemler güller mor menevşeler açardı
Sımsıcak konuşurdun konuşunca
Hâlâ koynumda resmin

Dağları anlatırdın ve dostluğu
bir ceylan gibi sekerdi kelimeler
Sesini duymasam çölleşirdi dünya
dağlar yarılır ırmaklar kururdu
bulutlar çökerdi yüreğime
Hâlâ koynumda resmin

Gün akşam olur elinde kitaplar
ve bir demet çiçekle çıkıp gelirdin
bir kez bile unutmadın 'merhaba' demeyi
ve en yanık türküleri nasıl da söylerdin
bir dostun vurulduğu gün
Hâlâ koynumda resmin

Kaç mevsim kırlara çıkıp
çiçekler topladık mezarlar için
Belki ürküttük tarla kuşlarını
belki kurdu kuşu ürküttük
ama aşkı ürkütmedik hiç
Hâlâ koynumda resmin

Ve hâlâ sımsıcak durur anılar
sımsıcak ve biraz boynu bükük
Ne varsa yaşanmış ve paylaşılmış
yasak bir kitap gibi durmaktadır
ve firari bir sevda gibi
Şimdi duvarlarda resmin

Herhangi bir kızınkinden ayrı değildi öyküsü
hayatına ülkesini ekleyip yaşamaktan başka

Usulca eğerek başını
yürürken nedense hep
birbirine dolaşır
gibi olurdu ayakları

Bir fotoğraf ve yeni
koparılmış bir çiçekti
ilk mektubuna eklediği
kelimelerse büsbütün yangın

Durup durup iç çekişleri
sessizliği, dalgınlığı
acıyla bakışı yollara
aşkı öğrenişindendi

Çiçekli bir dal
gibi uzandı sevdiğine
ve yalnızca
ayrılıklar korkuttu onu

Böylece başladı
hayat, dünya ve kavga
ve aşk
onun tarihinde milattı

Temiz çamaşırlar ve bir demet çiçek
taşıyor şimdi o kız, görüş günlerinde

ANA

Öner'in anası için

Kayıp duruyor bakışları
duvardaki resme ve kapıya
oğul mu beklediği, sevgili mi

Belli ki yaşıyorlar hâlâ
uzun uzun yaşıyorlar belli ki
bırakıp gittikleri anılarıyla

Çıkıp gelirler bir gün belki
Üşümüştür çünkü toprağın
soğuk yalnızlığında birisi

Öteki arkasında parmaklığın

Dokunsan parmaklığın demirine
yapışıp kalacak ellerin orada
ve uzanıp baksan karlı ovalara
donduracak gözlerini gökyüzü
Öylece işlemiş demire ve göğe
dağlardan kopan buzul soğuğu

Ama kuşlar yine de pervasızca
aşıp gitmektedir telörgüleri

Bulutlar çökmüş dağların
karanlık gizli geçitlerine
ses geçirmez bir örtü gibi
sarmış kalın bitki örtüsünü
kıpırdamıyor bir tek yıldız
bir tek gölge bile yamaçta

Dumanlı ovalardan yukarı
soluğu kesilmiş her şeyin
durup şöyle bir yontu gibi
bulutlara, dağlara bakacaksın
kurt ulumaları bile yoktur artık
uğuldamaz köknarlar bile

Ama kuşlar yine de pervasızca
aşıp gitmektedir telörgüleri

Buz rengindeyse bile günler
donuk ve pusluysa da öfke
donmuş bir yeryüzü değildir
yaşamın bütün bir görüntüsü
ve dünya çepeçevre çevrilmiş
olamaz dikenli telörgülerle

Donmayan bir şey kalmıştır
düşüncenin sımsıcaklığıdır o
damarlarındaki devinimi duy
ve suyun buz altında akışını
Soluğun yetebilecek mi dersin
kendinden başkasına da biraz

Unutma ki kuşlar pervasızca
aşıp gitmektedir telörgüleri

DİNMEYEN

Bakışların kayarken
telörgüden içeriye
kanayan bir yara
gibi dudaklarında
gülümseyişlerin
Ne türlü anlatsam
yalnız olmadığımızı
dinmeyecek
yüreğindeki sızı
Biliyorum

Dumanlı bir ova
gibi bulanık şimdi
titreyip duran sesin
parçalanmış ışıltılar
yanıyor gözlerinde
ve solgun
bir umut

Saklamaya çalışarak
sıkıntıları ve acıları
hangi iyiliklerden
söz edersen et şimdi
yüzünün çevrimine
gölgeli bir ikindi
gibi düşmüş keder
Görüyorum

Örselenmiş duygular
ve sevgiler içinde
yine de bulabiliriz
istersek eğer
sımsıcak sevinçleri
ki onların
külleri arasında
sıçrayıp durur hâlâ
öfkenin kıvılcımları

Ama bırak şimdi
biraz daha zayıfladığımı
ve solgun olduğumu
Bana kitaplardan söz et
yeni çıkmış dergilerden
Belki dostlardan gelip
hâl hatır soranlar vardır
onları anlat bana

Sonra hırçın
bir çocuğa benzeyen
doğayı anlat
kuşları, çiçekleri
uzak dağ doruklarını
Bardaktan boşanırcasına
yağan yağmurları
ve genzini yakan
toprak kokusunu anlat
sonra suyun, ormanın
yabanıl sesleriyle
dereboylarındaki
kavakların hışırdayışını

Bakışların dalıp gitmesin
telörgüden içeriye
hayatı anlat bana
sahip çıkıyorsan eğer

SİSLENEN

Gittikçe puslanıyor görüntü
sislenen bir aynaya dönüyor
yakın geçmiş de olsa artık
zor seçebiliyoruz birşeyleri
bulutlar çöküyor anılarımıza

Ama unutmuş değiliz yaşananı
buğulu bir düş gibi de olsa
duyumsuyoruz o kekre tadı
ve her anımsayışta irkiltiyor
o soluksuz bırakan küf kokusu

Soluk renklere bürünse de
suyun ve göğün görüntüsü
yaşanan duyurulacaktır mutlaka
anlatacaktır bir çocuğa bunları
göğsü paramparça edilen biri

İÇİNDEKİLER

ANLATIP DURDUM (1982) *7*

Soluk Soluğa
SOLUK SOLUĞA (1981/82) **13**

Veba
ACIYA ALIŞILMAZ (1981) **35**
GECE (1980) **37**
KİRLİ SU (1982) **38**
SAVRULUP DURURKEN HAYAT (1980) **40**
SFENKS (1982) **42**
KÜL OLAN (1982) **44**
BU KENT ÖLDÜRÜLDÜ DİYORLAR (1982) **46**
YENİDEN YAŞANACAKTIR (1982) **48**
KARŞILIK (1982) **51**
SIYRILIP GELEN (1980) **53**
BEKLENEN (1982) **55**
KARANLIK SU (1980) **57**

Buz Renginde

BİZ NEYİ ANLATTIK (1982) 61
TERS YÜZ EDİLEN (1980) 62
GÖÇ (1980/81) 64
YARAMIZI SARAN (1981) 67
SU ÇÜRÜDÜ (1981/82) 69
CEYLAN (1981) 76
HÂLÂ KOYNUMDA RESMİN (1981) 77
HERHANGİ BİR AŞKA DAİR (1981) 80
ANA (1981) 82
BUZ RENGİNDE (1981) 83
DİNMEYEN (1981) 86
SİSLENEN (1981) 90